

Ван Ке

**КОМПОЗИТОРСЬКА ТВОРЧІСТЬ ЛЮ ШИКУНЯ
В ЖАНРАХ ФОРТЕПІАННОЇ МУЗИКИ**

Wang Ke

THE COMPOSING CREATIVITY OF LIU SHIKUN IN THE GENRES OF PIANO MUSIC

Яскравою складовою сучасного музичного мистецтва Китаю нині, безумовно, є галузь фортеп'янного виконавства, яка за останні півстоліття значно еволюціонувала та швидко посіла лідерські місця. Сучасні китайські піаністи системно перемагають на авторитетних світових міжнародних конкурсах, демонструючи стійкі й блискавичні перспективи завоювання найвищих позицій на Олімпі світового виконавського мистецтва.

Одним з піонерів китайського фортеп'янного мистецтва, який своєю творчою діяльністю неодмінно сприяв його становленню, подальшому стрімкому злету та визнанню творчих досягнень на світовому мистецькому горизонті, є видатний піаніст Лю Шикунь. Здобувши перемогу на Першому міжнародному конкурсі піаністів імені П. І. Чайковського в 1958 р. (разом з такими майстрами фортеп'янної гри, як американець Ван Кліберн та росіянин Л. М. Власенко), Лю Шикунь згодом здобув широке визнання як блискучий піаніст-виконавець і педагог, ознаменувавши початок т. зв. фортеп'янного буму в Китаї, а з ним — і поступового становлення та впевненого сходження китайської фортеп'янної школи.

Важливою в контексті розвитку фортеп'янного мистецтва Китаю є й композиторська творчість Лю Шикуня. Музику для фортеп'яно митець починає створювати на ранньому етапі своєї творчої діяльності. Першим масштабним твором його композиторського доробку стає «Молодіжний концерт» для фортеп'яно з оркестром, написаний ще в 1958 р. Цей твір він створив у співтворстві, тобто разом з музикантами Пань Іміном, Сунь Ілінем та Хуан Сяореєм. У цьому ж році митець створює й власну п'єсу — «Ураган війни».

Протягом подальших років світ побачили й інші фортеп'янні композиції автора. Серед них — п'єси «Серце комунара радіє» (1966), «Світ зустрічає нову весну» (1976), написану також у співтворстві, зокрема з Чжу Занхуа та Го Чжихуном. Цікавим композиторським доробком Лю Шикуня стає також і ще один фортеп'янний концерт під назвою «Лян Шаньо та Чжу Іньтай». Саме в цьому творі спостерігається яскраве переплетіння композиторських традицій і технік європейської музичної культури та мелосу китайської народної музики.

Окрім власне оригінальних композицій, Лю Шикунь здійснив також і декілька інструментальних транскрипцій відомих музичних тем, перетворивши їх у повноцінні художні твори. Найкращим таким прикладом може слугувати створена ним у 1977 р. масштабна транскрипція відомої мелодії Ван Чанюаня для фортеп'яно з оркестром. Цей твір, який дістав назву «Бойовий тайфун», фактично становить повноцінний фортеп'янний концерт. Він неодноразово звучав і у виконанні самого автора.

Отже, композиторська діяльність одного з провідних митців китайського фортеп'янного мистецтва другої половини ХХ — поч. ХХІ ст. Лю Шикуня сконцентрована на створення оригінальних зразків концертного репертуару

для фортепіано на основі та зі специфікою китайського традиційного мелосу. Композитор у своїй творчості фокусується на різноманітних жанрах і напрямках фортепіанної музики, зокрема на фортепіанному концерті, віртуозній концертній п'єсі, а також транскрипції (у тому числі для фортепіано з оркестром).

Ян Юджи

МУЗИЧНА ТВОРЧИСТЬ КОМПОЗИТОРА ГУАНЬ СЯ

Yang Yuji

MUSICAL CREATIVITY OF COMPOSER GUAN XIA

Ім'я сучасного китайського композитора Гуань Ся є дуже відомим і в своїй країні, і за її межами. Він є автором низки опер, ряду симфоній і симфонічних увертюр, великих інструментальних і хорових творів, а також значної кількості саундтреків і музики до фільмів. Останніми роками популярність музичної творчості Гуан Ся в Китаї дуже поширюється, про що говорить часте виконання творів композитора різними відомими виконавцями (солістами, оркестрами, театральними трупами та ін.).

Гуань Ся народився в 1957 р. в м. Кайфен (провінція Хенань), у 1985 р. закінчив Центральну консерваторію Китаю. Тривалий час Гуань Ся був керівником Оперної трупи Китайського театру опери і танцю та заступником керівника Китайської трупи східної пісні і танцю. Згодом він стає директором Китайського національного симфонічного оркестру, де працює на цій посаді до 2018 р. Протягом багатьох років діяльність митця також концентрується й на громадській та адміністративній роботі у сфері музичного мистецтва. Так, він неодноразово брав участь у роботі низки національних музичних комітетів Китаю. Вже на початку своєї музичної кар'єри, тобто відразу ж після закінчення консерваторії, Гуань Ся став членом десятого Національного комітету Китайської федерації літературних та мистецьких гуртків. А в 2015 р. митець обіймає посаду восьмого віцеголови Асоціації китайських музикантів. Нині композитор є директором Китайської асоціації музикантів, директором Творчого комітету та молодіжної музики, членом Національного комітету з театрального мистецтва, а також запрошеним директором Китайської асоціації кіно та музики. Китайська федерація літературних та мистецьких гуртків визначила і нагородила Гуань Ся в номінації «100 сучасних китайських митців».

Серед основних творів композитора, що здобули заслужену відомість, слід відзначити наступні: Симфонічна увертюра №1 (також відома як симфонічна балада «Скорботний світанок», 2004), симфонічна фантазія «Прощавай, моя наложниця» (2006), національні опери «Сумний світанок» (2001) і «Пісні про Мулянь» (2004), Симфонія №1 «Поклик» (1985), Симфонія №2 «Надія» (1999), Перший струнний квартет (1983), «Реквієм Землі» (2009), фортепіанний концерт, Рапсодія для віолончелі (1981) та інші.

Симфонічна увертюра №1, яка створена на тему музики «Пристрасні роки», сьогодні виконується багатьма відомими китайськими та зарубіжними симфонічними оркестрами. Фортепіанний концерт і Симфонічна увертюра №1 сьогодні є дуже популярними в Китаї. У 2009 р. Гуань Ся, віддаючи данину загиблим у землетрусі 12 травня в Сичуані, пише «Реквієм Землі». Цей твір став першим реквіємом, написаним саме китайським композитором. Прем'єра реквієму була успішно здійснена в Національному Великому театрі.